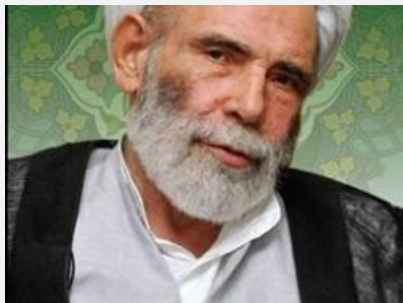

توصیه امام رضا(ع) به اباصلت برای آخر شعبان / ذکر روزهای آخر شعبان

پایگاه اطلاع رسانی دفتر آیت الله مجتبی تهران نوشت: آیت الله مجتبی تهران در سخنرانی خود به بررسی توصیه امام رضا(ع) به اباصلت در خصوص روزهای آخر شعبان و ذکر این ایام پرداخته است.

پایگاه اطلاع رسانی دفتر آیت الله مجتبی تهران نوشت: آیت الله مجتبی تهران در سخنرانی خود به بررسی توصیه امام رضا(ع) به اباصلت در خصوص روزهای آخر شعبان و ذکر این ایام پرداخته است. متن گفتار ایشان در خصوص روزهای آخر شعبان و اهمیت این ایام در پی می‌آید:

رَوَى عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا (عليه السلام) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله وسلم):

رَجَبُ شَهْرُ اللَّهِ الْأَصَبُ وَ شَهْرُ شُعْبَانَ تَتَشَعَّبُ فِيهِ الْحَيَرَاتُ وَ فِي أَوَّلِ يَوْمٍ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ ثَقُلَ الْمَرَدَةُ مِنَ الشَّيَاطِينِ وَ يُعْقَرُ فِي كُلِّ لَيْلَةٍ لِسَبْعِينَ أَلْفًا. [1]

ترجمه حدیث: از حضرت علی بن موسی الرضا(علیه السلام) روایت شده که فرمودند: پیغمبر اکرم(صلی الله علیه وآله وسلم) فرموده است ماه رجب ماه خداوند است که رحمت الهی در آن ریزش می‌کند؛ و ماه شعبان ماهی است که در آن خیرات منشعب و پراکنده می‌شود و شیوع می‌یابد؛ و در روز اول ماه رمضان شیاطین در غل و زنجیر کشیده می‌شوند و در هر شب ماه مبارک رمضان هفتاد هزار نفر از بندگان (گناهکار) خدا آمرزیده می‌شوند.

شرح حدیث: امام هشتم (علیه السلام) از رسول خدا نقل کردند که آن حضرت فرمودند: ماه رجب ماه خدا است، که در آن رحمت الهی بر بندگان ریزش می‌کند. و ماه شعبان ماهی است که خیرات در آن پراکنده می‌شود. و در اولین روز ماه مبارک رمضان، گمراه‌کنندگان از شیاطین به غل و زنجیر بسته می‌شوند. مغلول کردن یعنی قفل زدن. خداوند گمراه‌کنندگان از شیاطین را مهار می‌کند. یعنی خداوند جلوی مانع ایجاد کردن شیاطین را در ماه مبارک رمضان می‌گیرد. این برای روز بود. در شب چه طور؟ خداوند هر شب هفتاد هزار نفر را مورد آمرزش قرار می‌دهد shy&.

این سه ماه رجب، شعبان و رمضان مورد عنایت الهی هستند. به حسب ظاهر ما در آخرین لحظات ماه شعبان هستیم. روایت معروف دیگری از امام هشتم(علیه السلام) است [2] که دارد اباصلت در آخرین جمعه ماه شعبان، می‌رود خدمت حضرت امام رضا(علیه السلام). حضرت ابتدا به او می‌فرماید: ای اباصلت ماه شعبان بیشترش گذشت و این جمعه آخر آن است، پس آنچه از اعمال خیر که در این ماه در انجام آن کوتاهی کرده‌ای در این چند روزی که باقی مانده تدارک کن، و بر تو باد به انجام آنچه به حال تو مفید است و ترک آنچه برای تو فائده‌ای ندارد، و دعا و استغفار و تلاوت قرآن را افزون کن، و از گناهان و نافرمانی‌هایت به‌سوی خدا بازگرد و توبه نما، تا این ماه خدا به تو رو کرده باشد در حالی که تو با خدایت - عزوجل - اخلاص ورزیده باشی، و امانتی بر گردن خود باقی نگذار مگر آنکه آن را ادا کنی، و نیز در دلت کینه هیچ مؤمنی نباشد مگر اینکه آن را از دل بیرون کنی، و هیچ گناهی را که مرتکب بوده‌ای وامگذار مگر آنکه آن را رها کرده و از آن دوری گزینی، و از خداوند پروا داشته باش، و در امور نهان و آشکار بر او توکل و اعتماد کن، و هر کس بر خدا توکل کند همانا خداوند او را کافی است، زیرا خداوند کار خود را به انجام می‌دهد shy&، و برای هر چیز اندازه‌ای قرار داده است، و در باقی‌مانده این ماه زیاد این ذکر را بگو: «اللهم إني لم تكن قد غفرت لنا في ما مضى من شعبان فاغفر لنا فيما بقي منه. (یعنی: پروردگارا! اگر تاکنون در این ماه ما را نبخشیده‌ای، پس از تو می‌خواهیم که در باقی‌مانده این ماه ما را ببخشی و بیامیزی). زیرا خداوند تبارک و تعالی در این ماه مردم بسیاری را به جهت احترام ماه مبارک رمضان از آتش آزاد می‌کند.

حضرت به او گوش‌زد می‌کند که این ماه شعبان این همه برکات داشت، و چه بسا تو از آن غفلت کرده باشی. بیا از بقیه‌ای که از ماه شعبان مانده است استفاده کن. در مابقی ماه شعبان کوتاهی‌ات را جبران کن. بعد هم فرموده: «وَأَكْثَرُ مِنَ الدُّعَاءِ وَالِاسْتِغْفَارِ وَ تِلَاوَةِ الْقُرْآنِ. دعا، استغفار و تلاوت قرآن را زیاد انجام بده. این همانی است که پیغمبر اکرم فرمود: «وَشَهْرُ شُعْبَانَ تَتَشَعَّبُ فِيهِ الْحَيَرَاتُ؛ خدا خیرات را در ماه شعبان برای امتش پراکنده می‌کند. بیا فکر کن ببین در این ماه چه قدر از این خیرات نصیب تو شده است؟ من حرفم این است. امام هشتم(علیه السلام) می‌گوید خیلی از خیرات را از دست دادی؛ پس بیا در این بقیه ماه شعبان جبران کن.

دست آخر هم می‌فرماید زیاد این دعا را در مابقی ماه شعبان زیاد بگو: «اللهم إني لم تكن قد غفرت لنا في ما مضى من شعبان فاغفر لنا فيما بقي منه؛ خدایا اگر در آنچه از ماه شعبان گذشت من را مورد مغفرت قرار ندادی، در این مابقی‌اش من را مورد آمرزش قرار بده. چرا باید این کار را بکنی؟ برای اینکه خودت را خالص کنی، پاک کنی، تر و تمیز کنی؛ چون می‌خواهی وارد بشوی در ماه رمضان. ماه رمضان ماه ضیافت الهی است. خدا تو را دعوت کرده، می‌خواهی بروی سر سفره‌اش بنشینی، پس خودت را تطهیر کن.

انسان وقتی می‌خواهد برود مهمانی چه کار می‌کند؟ خودش را تر و تمیز می‌کند. اینجا میزبان خداست، میهمان عبد است. باید عبد تطهیر و تزکیه کند. و آن تزکیه هم، تزکیه نفس و درونی است. در این روایت هم امام هشتم (علیه السلام) فرمود که اگر عداوتی از کسی در دلت هست بیرون کن. همه اینها جنبه‌های درونی دارد. لذا می‌خواستیم به دوستان سفارش کنم، این چند لحظه‌ای که از ماه شعبان باقی مانده این دعا را زیاد تکرار کنید. همین‌طور که داری از اینجا می‌روی بر این ذکر مداومت کن و بگو: «اللَّهُمَّ إِنِّ لَمْ تَكُنْ قَدْ عَفَرْتَ لَنَا فِي مَا مَضَى مِنْ شَعْبَانَ فَاعْفِرْ لَنَا فِيمَا بَقِيَ مِنْهُ». تا شب نشده این را پشت سر هم بگو. شاید ان شاء الله خدا عنایتی کند و با یک روح باصفا و تطهیر شده و تزکیه شده، وارد ماه مبارک رمضان شوی. [3]

منابع:

[1]. وسائل الشیعة، جلد 10، صفحه 315.

[2]. متن کامل این روایت بدین شرح است: عَنْ عَبْدِ السَّلَامِ بْنِ صَالِحٍ الْهَرَوِيِّ قَالَ دَخَلْتُ عَلَى أَبِي الْحَسَنِ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا ع فِي آخِرِ جُمُعَةٍ مِنْ شَعْبَانَ فَقَالَ لِي يَا أَبَا الصَّلْتِ إِنَّ شَعْبَانَ قَدْ مَضَى أَكْثَرُهُ وَ هَذَا آخِرُ جُمُعَةٍ مِنْهُ فَتَذَارِكُ فِيمَا بَقِيَ مِنْهُ تَقْصِيرَكَ فِيمَا مَضَى مِنْهُ وَ عَلَيْكَ بِالْإِقْبَالِ عَلَى مَا يَعْنِيكَ وَ تَرْكِ مَا لَا يَعْنِيكَ وَ أَكْثَرُ مِنَ الدُّعَاءِ وَ الْإِسْتِعْقَارِ وَ تِلَاوَةِ الْقُرْآنِ وَ ثَبِّ إِلَى اللَّهِ مِنْ دُثُوبِكَ لِیُقْبَلَ شَهْرُ اللَّهِ إِلَيْكَ وَ أَنْتَ مُخْلِصٌ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ لَا تَدَعَنَّ أَمَانَتَهُ فِي عُنُقِكَ إِلَّا أَدَيْتَهَا وَ لَا فِي قَلْبِكَ حَقْدًا عَلَى مُؤْمِنٍ إِلَّا نَزَعْتَهُ وَ لَا دُثْبًا أَنْتَ مُرْتَكِبُهُ إِلَّا قَلَعْتَ عَنْهُ وَ اتَّقِ اللَّهَ وَ تَوَكَّلْ عَلَيْهِ فِي سِرِّ أَمْرِكَ وَ عَلَانِيَتِكَ وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا وَ أَكْثَرُ مِنْ أَنْ تَقُولَ فِيمَا بَقِيَ مِنْ هَذَا الشَّهْرِ اللَّهُمَّ إِنِّ لَمْ تَكُنْ قَدْ عَفَرْتَ لَنَا فِي مَا مَضَى مِنْ شَعْبَانَ فَاعْفِرْ لَنَا فِيمَا بَقِيَ مِنْهُ فَإِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يُعْتِقُ فِي هَذَا الشَّهْرِ رِقَابًا مِنَ النَّارِ لِحُرْمَةِ شَهْرِ رَمَضَانَ. «عیون اخبار الرضا، جلد 2، صفحه 51».